

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. I. Affectus & pium ſtudium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

§. I. *Affectus & pium studium.*

PRI MA via est sine dubio præstantior & efficacior. Nã, vt S. Bernardus ait, feruorem deuotionis esse animæ linguam ad colloquendum cum Deo: nam sine Deuotione esse quasi mutã, nec scire colloqui cum verbo Diuino: ita dicere licet: feruorem spiritus, inflammatum amorem, & affectum deuotionis esse animæ linguam, ad bene prædicandum hominib. & suggerere verba dulcia, feruētia, & elegātia ad eos permouendos. Qua deuotione deficiente, Prædicatores manent quasi muti, & vix loqui norunt, ita vt corda permoueant. Feruentes amoris Dei, ac proximi affectus sunt quasi linguæ igneæ, in quibus spiritus Sanctus venit super Apostolos, iuxta illud Ecclesiæ in Hymno *Ignis vibrāte lumine lingua figurans dedit, verba vt essent profusi, & eharitate feruidi.* Et in alio dicit de hoc diuino igne: *Qui fida Christi pectora calore verbi compleat,* suggerens eis copiam verborum feruentium, & quasi ignis, accensorum. Et quemadmodum qui materiali vino inebriantur, solent esse loquaces, & eloquentes iuxta diuerbium illud: *fecundi calices, quem non fecere desertum?* Ita hic certa veritas est, quod inebriatio quæ fit hoc vino & nullo Spiritus Sancti, quo fuerunt Apostoli inebriati, faciat Prædicatores eloquentes eloquentia diuina, vt stupendas faciant mutationes in Auditoribus: vt videre licet in primo sermone, quem S. Petrus habuit, quo conuertit tria millia animarum. Deficiente autem igne hoc, & calore in corde Prædicatoris, verba prodibunt valde frigida, & auditores etiam manebunt frigidi. vt enim dixit S. Gregorius: *res qua in seipsa non arserit, alium non accendit.*

Ad hunc feruorem & igneas linguas obtinendas, necesse est rem hanc remotius inchoare: ita vt Prædicatores non sint contenti studio speculatiuo, sed alterum addant, quod affectiuum licet appellare: & consistit non solum in assequendis veritatibus Euangelij & reliquis Diuinæ Scripturæ; sed etiam in eisdem traijciendis in ipsa animæ viscera, sculpendo in ea omnes pios illos affectus, quos ibi assequuntur. Qui duas magnas adferunt utilitates: alteram quod plurimum conferant ad Scripturarum sensum exactius agnoscendum, & penetrandū. Nã vt ait Cassianus: qui permotus in se est affectu quo Psalmi & reliqui Sacri libri scripti fuerunt, facile eos intelligit; & ex eo quod in corde suo experitur, facile intelligit, quod est in libro scriptum. Et S. Gregorius ait, quod quemadmodū rotæ, quæ erant in curru Ezechielis sequebantur motum spiritus, ita Scripturæ Sacræ sese accommodant, & motus internos sequuntur, quos Spiritus sanctus in cordibus efficit; & lectio ipsa stimulat & fouet sensum cordis; & hic vicissim lectionis intelligentiam. Et hinc altera oritur utilitas, de qua nunc agimus, quod plurimum iuuat ad prædicandum cum

spiritu

*Serm. 45 in Cantic.**in Hymno laudum.**In Hymno Matutin.**li. 3. Moral. c. 28.**Collat. 10. c. 10.**Homil. 7. in Ezechiel.*

spiritu ac fervore, oprando scilicet imprimere in alijs eisdem affectus amoris, tristitiæ, aut lætitiæ quos in se sentit. Quare post ipsum studium, quod intellectum replet veritatibus: inchoandum est studium meditationis, quæ hos accendit affectus, expendendo tantum temporis in ea, quantum sufficiat ad eos accendendos: & sollicitandus est Dominus noster orationibus & colloquijs, vt cum lumine scientiæ dignetur commingere ignem charitatis, ac deuotionis. Hoc ait S. Gregorius significasse Christum Dominum nostrum in illo signo & miraculo nuptiarum, cum iussit Ministros *implere sex hydris aqua*, quam ipse conuertit in vinum. Facile enim potuisset ipse Dominus vinum in hydris de nouo creare; sed id non fecit, vt significaret: Ministros & Prædicatores suos primum debere potentias & facultates suas implere lectione & studio sacrarum scripturarum, quæ est aqua illa, de qua dixit Ecclesiasticus: *g aqua sapientia salutariis pot aut illum*: quam ipse postea misericordia sua conuertit in vinum cum communicat scilicet spirituales excelsiores; excitatque affectus amoris Dei & proximi latentes in cortice historiæ sacræ. Sed quid nobis est faciendum, vt Christus D. N. dignetur in nobis hanc facere conuersionem, ne in conuiuio Prædicationis & concionis deficiat vinum, & porrigatur mera aqua? In eodem illo miraculo insinuat huius necessitatis remedium, quemadmodum enim Virgo Sanctissima Domina nostra, quæ nuptijs illis interfuit, statim atque vini defectum agnouit, à filio suo petijt, vt subueniret, dicens ei: *vinum non habent*: ad cuius intercessionem subuenit filius necessitati, & vinum dedit: ita etiam existimare debent Prædicatores & auditores: Virginem Sanctissimam esse primam aduocatam, & quæ necessitati spirituali, qua illi laborant, subueniat: quatenus intercessione sua cœleste impetrabit remedium. Et hæc causa est, cur Catholica Ecclesia in more habeat, vt in omnibus concionibus tam ipse Prædicator, quàm populus præmittat Angelicam Salutationem. orantes supremam hanc virginem, vt velit pro omnibus orare *mon*, ad impetrandam partem aliquam plenitudinis gratiæ, quam illa habet. Ipsi tamen Prædicatores multò ante quàm suam incipiant prædicationem, debent hanc Magistrorum Magistram orare, ac sollicitare, vt ipsis impetret sapientiam, & eloquentiam, doctrinam & verba, & reliqua ad suam Concionem necessaria. Si enim illa spirituali conuiuio intererit, in quo ipsi cibum sumunt, hoc est in studio meditationis & orationis aut quem alijs ipsi præbent, concione scilicet aut lectione; videritque deesse vitium, permouebitur cõpassione miseræ eorum, & orabit filium suum, vt eis subueniat, & ab ea liberet. Neque enim vacat mysterio, quod Christus Dominus noster voluerit per matrem suam sanctificare; & h. spiritu sancto sapientiaque replere primum prædicatorem, qui futurus erat vox ipsius, eiusque aduentus Præcursor: vt Euangelij Prædicatores intelligerent, se per

Homil.
6. n. Exsch.
Iohann. 2.2.

g Eccli.
15.3

g Luc. 1.44

merita & intercessionem Virginis sanctissimæ impetratos gratiam & donū sapientiæ, cāq; docturos. Ad hoc autē maximi est momenti consiliū, quod suprema hæc Magistra dedit Ministris ministrantibus ad mensam illam nuptialem. Dixit enim: *quodcumque filius meus dixerit vobis, facite.* & ita, iubente Christo, impleuerunt hydrias aquā vsque ad summum: ex quibus hausērunt vinum, quod inter conuiuas distribuerunt. Ex quo discunt Prædicatores, debere se omnia sua ministeria fundare in obedientia Christo Domino nostro exhibenda, & ex eius voluntate colligere scientiam studio suo, eamque in concione distribuere: tunc enim felicem habebit exitum, vt mox dicemus. Hæc tamen obedientia debet esse vsq; ad summū, hoc est, vt faciant ex parte sua summum, quod possunt, in omnibus, quæ ad ipsorum officiū spectant, iuxta illud Apostoli ad discipulum suū Timoth. *i ministerium tuum imple:* ea scilicet plenitudine, quā illud exigit, in scientia, eloquentia, & sanctitate: & spera in diuina liberalitate, quod si tu hac aqua ministerium impleueris, ipse Dominus eam conuertet in vinū, addens quod defuerit, ad perfectum ministerij finem.

§. II. Superiora explicantur exemplo libri quem Ezechiel & S. Ioannes comederunt.

QVÆ DICTA sunt, ampliū explicabuntur exemplo illo, quod præbuit Deus Dominus noster erga duos insignes Prædicatores, quos repleuit scientiā rerum, quas erant prædicaturi, & cum affectibus ab eis prouenientibus. Quos iussit comedere quendam librum, in quo scriptæ erant Prophetiæ, ac veritates, quas eos docebat, vt prædicarent; eratque liber ille figura scripturæ Sacre, in qua continetur præcipua materia, quæ doceri debet & prædicari populo Christiano. Et liber qui dem, quem vidit Ezechiel, erat inuolutus in modum latæ cuiusdam membræ: quem manus quædam euoluit, & extendit coram ipso Propheta. Ad significandum, (vt ait S. Gregorius) Diuinam Scripturam difficilem esse, quæ intelligatur ob sententiarum profunditatem. Manus autē potens ipsius Dei, eam detegit & explicat suis electis. De qua etiam Scriptura intelligitur sententia illa Dauidis, qua dixit: *b Deus extendit calum sicut pellem.* Cælum est diuina Scriptura, in qua manet Sol Sapientiæ cælestis; & Luna scientiæ rerum inferiorum; & stellæ virtutum exemplaque Sanctorum Patrum. Hoc cælum euoluit Dominus noster, cum aperit ac docet quod continet, Magistros per propriū ipsorum studium; & reliquos fideles per eorum prædicationem. Qui liber scriptus erat intus & foris continet enim historiam rerum externarum, & allegoriam internarum; corticem, & spiritum; præcepta rerum, quæ præstari debent aut vitari, & promissiones rerum inuisibilium ac cælestium; doctrinam de Deo incarnato, & facto homine visibili; doctrinam Dei immensi, & in-

6.10.

i 2. Timoth.
4. 5.a Ezechi. 2.
9. & c. 3. 1.Hom. 9. in
Ezechi.

b Ps. 103. 3.